

verslagen & rapporten uit de regio

Vogels in Overijssel

'Vogels in Overijssel' is niet een avifauna van Overijssel indien u dat misschien zou denken. Het boek is verdeeld in hoofdstukken over de vogels van Noordwest-Overijssel (door G.J. Gerritsen), de streek tussen Vecht en Regge (door L. Oudejans), Salland, inclusief de uiterwaarden van de IJssel (door W.G. Gerritse) en Twente (door drs. H.A. Meek).

Elke auteur beschrijft de vogelbevolking van het door hem toebedeelde gebied en gaat op het voorkomen van bepaalde vogelsoorten dieper in. Het rijk geïllustreerde boek gaat op een speelse wijze de hele provincie door en wijst daarbij tegelijkertijd op de vele soorten, die wij in deze provincie kunnen tegenkomen. Aan het eind van het boek is bovendien een lijst opgenomen van de vogelsoorten, die in de provincie voorkomen verdeeld in vier groepen. Een kaartje geeft een overzicht van de gebieden genoemd in de inventarisaties.

Voor elke vogelliefhebber, die zich voor de vogelbevolking van Overijssel interesseert, bevat dit boek wel wat interessants. Voor de een zullen het vooral de prachtige foto's zijn, voor de ander de beschrijvingen van de talloze gebieden of de interessante gegevens over het voorkomen van de vogels. Het is dan ook zeker geen dorre opsomming geworden, waarin zo'n boek maar al te gemakkelijk zou kunnen vervallen. Daarom is de aanpak origineel van opzet, waarin voor 'elck wat wils'.

Onder redactie van Harm Schelhaas, Ger Dekkers & Gerrit Gerritsen: Vogels in Overijssel. 120 bladzijden, 109 zwart-wit en 12 kleurenfoto's, 20 pentekeningen van Hans Gerritsen. Inleiding door Harm Schelhaas. Uitgave in de serie jaarboeken Overijssel (uitgave 1984). Uitg. Waanders, Zwolle. Prijs f 29,90.

Verslag broedseizoen Griend 1981

In een gestencild verslag van 37 bladzijden werd door Gerwin Meijer en Sjoerd Dirksen verslag uitgebracht over de vogels en de bewaking van Griend tijdens het broedseizoen 1981.

Het verslag werd uitgegeven door de Vereniging tot Behoud van Natuurmonumenten in Nederland, in samenwerking met het Zoologisch Laboratorium van de Rijksuniversiteit Groningen. Bij navraag aan de auteurs bleken er geen exemplaren van dit verslag meer ter beschikking te zijn.

Jaarverslag Vogelwerkgroep Niedorp

In 28 gestencilde bladzijden geeft de Vogelwerkgroep Niedorp (VWN) in Jaarverslag 1982 een overzicht van de activiteiten gedurende dat jaar. Over de volgende onderwerpen wordt geschreven: gegevens van tellingen, stootvogels in Niedorp, Torenavalken, ringgegevens, reigerkolonie te Nieuwe Niedorp, Kluten in 1982, zangvogels in enkele

fruittuinen in Winkel, Eksters en kraalen, kwartaaltelling, inventarisaties Hooglandse-polder, waarnemingen van Bergeenden en Lepelaars, winter- en trekvogels, vogels in de Weerepolder met broedvogeltellingen van Kievit, Grutto, Scholekster, Tureluur en Watersnip in 1978, 1979, 1980, 1981 en 1982.

Nadere inlichtingen verkrijgbaar bij de secretaris van de Vogelwerkgroep 'Niedorp', A. Haven, Dorpsstraat 25, 1731 RA Winkel, 02244-1741.

Vogels van de Baarzandse Kreek

De Baarzandse Kreek is een langgerekte kreek, van west naar oost, ongeveer 2 km lang en 10 m tot 100 m breed. Aan de westkant grenst de kreek aan de Nieuwe weg in Groede en aan de oostkant wordt deze begrensd door de rijksweg Schoondijke-Breskens. De resultaat van een onderzoek naar de vogels, die in of bij de Baarzandse Kreek voorkomen is in een boekje samengebracht. Hiermee wordt de grote waarde van de kreek voor de vogels aangetoond. De kreek wordt bedreigd door verschillende activiteiten (storting van grond, versterking door vissers en hengelaars, het lopen door het riet en jacht). Dit onderzoek hoopt een bijdrage te leveren tot een betere bescherming van het gebied.

Tot nu toe werden er 116 vogelsoorten waargenomen, waarvan 19 zeker broedend, 7 mogelijk broedend en 24 waarschijnlijk broedend. Voor sommige zangvogelsoorten is het bovendien een slaapplek tijdens de trek. Om te voorkomen dat bepaalde gedeelten van Baarzandse worden gedempt verdient deze kreek een beter toezicht op de bij de bestemming natuurgebied behorende voorschriften, genoemd in het bestemmingsplan buitengebied van de gemeente Oostburg.

Petrus van 't Westeinde: Vogels van de Baarzandse Kreek. 36 bladzijden, gestencild, 4 figuren, kaartje en pentekeningen van Marius Kolvoort en Pieter Paul van Laake (1982). Uitgave Natuurbeschermingsvereniging West Zeeuwsch-Vlaanderen 'Het Duumpje', Sluis. Verkrijgbaar door overmaking van f 5,— op gironummer 4 335 785 ten name van 'Het Duumpje', Oude Zeedijk 4, Zuidzande.

Fauna-Florarapport Zwartenhoek

Het vierde en laatste aanvullende flora-faunarapport van het kreek- en weidengebied Zwartenhoek bij Axel, Zeeuwsch-Vlaanderen, lopende van 1 oktober 1977 tot en met 31 december 1978 verscheen in april 1983. Tussen 1 januari 1970 en 31 december 1978 werd het gebied door Franklin L.L. Tombeur 539 maal bezocht. Het onderzoek wordt voortgezet door Werner Van Laere uit Sas van Gent. In het gebied zijn onder meer vastgesteld als broedvogel: Tafeleend, Patrijs, Waterral, Baardmannetje, Kneuw, Zomertaling, Grutto, Kemphaan, Gele Kwikstaart, Blauwborst, Snor, Grote Karekiet en Bosrietzanger.

Nadere inlichtingen bij Franklin L.L. Tombeur, postbus 616, 9000 Gent, België.

Sterke toename van de Wulp in Berkheide

In het tijdschrift 'Duin' 6 (4) : 3-7 schrijven Ben ter Haar & Gerrit van Ommering (1983) hun bevindingen over de toename van het aantal broedparen van de Wulp in Berkheide, dat ongeveer 850 ha groot is en is gelegen tussen Katwijk en Wassenaarse Slag. Terwijl in alle duingebieden de recreatiedruk de laatste tientallen jaren sterk is toegenomen of hoogstens (recentelijk) is gestabiliseerd, is de recreatie in Berkheide juist sterk teruggedrongen door gerichte maatregelen van het Staatsbosbeheer. Dit ging gepaard met een sterke toename van het aantal broedparen van de Wulp. In 1977 5 broedparen, in 1979 8 broedparen en in 1983 19 broedparen. Opvallend is dat sinds dat in 1980 de Vos daar is teruggekeerd dit geen invloed heeft gehad op het aantal territoria van de Wulp. Ook het broedsucces blijkt niet minder te zijn dan de voorafgaande jaren. Ook diverse andere auteurs melden dat van een negatieve invloed van de Vos op de stand van de Wulp en andere grondbroeders geen sprake is.

Nummer 4 (1983) van 'Duin' is te bestellen door overmaking van f 5,— (inclusief f 2,— portokosten) op postgiro 4 016 298 ten name van Kwartaalblad DUIN, postbus 11059, 2301 EB Leiden.

Verslag doortrek-verloop over Eibergen in herfst 1980 en 1981

In een gestencild verslag van 85 bladzijden zijn de verzamelde trekgegevens uitgewerkt van de telpost 'De Koffiegoot' in de buurt van Eibergen. De gegevens zijn verzameld in de herfst van 1980 en 1981 door leden van de Vogelwerkgroep Eibergen. De tellingen werden verricht op een telpost, die vier km ten oosten van Eibergen ligt. De ochtendtellingen, die elk 2½ uur duurden, begonnen een half uur voor zonsopgang en vonden plaats in de maanden augustus tot en met november. Er werd in 1980 op 39 en in 1981 op 44 ochtenden geteld. Van elk kwartier werden gegevens over de soort, de aantallen en het weer genoteerd.

In grafieken wordt het verloop van de doortrek weergegeven. Van elke soort, die is waargenomen, is er een grafiek gemaakt. Van een aantal soorten, die in zeer kleine aantallen gezien zijn, zijn de waarnemingen van beide jaren in één grafiek samengenomen.

De soorten, die in grotere aantallen gezien werden, zijn in grotere grafieken uitgewerkt en wel per telseizoen. (Wilde Eend, stootvogels, Sperwer, Kievit, Watersnip, Kokmeeuw, Holenduif, Houtduif, Veldleeuwerik, Boerenzwaluw, Huiszwaluw, Roek, Kauw, lijsterachtigen, Merel, Kramsvogel, Koperwiek, Zanglijsters, Grote Lijsters, Heggemus, piepers en kwikstaarten, Graspieper, Boompieper, Witte Kwikstaart, Gele Kwikstaart, Spreeuw, Ringmus, vinkachtigen, Sijs, Kneu, Vink, Keep, Geelgors en Rietgors). In 1980 werden 61 soorten waargenomen en in 1981 66 soorten. Van beide telseizoenen worden in twee gra-

fieken het totaal aantal waargenomen vogels (1980: ± 45.000; 1981: ± 58.000) weergegeven. Er is een grafiek opgenomen, waarin de waarnemingsperiodes worden uitgebeeld. Ook de status en de overwinteringsgebieden van de waargenomen vogelsoorten zijn in beeld gebracht. Ten slotte werd door middel van enkele grafieken een beeld gegeven van het weer tijdens de waarnemingsdagen.

Aad van de Kamp: Verslag van het doortrekverloop over Eibergen in de herfst 1980 en 1981. Gestencild verslag op kringlooppapier: 85 bladzijden (1983), 128 grafieken, 20 tekeningen van Rob Papendorp. Verkrijgbaar door storting van f 9,00 (incl. portokosten) op giro 3 560 904 tnv Penningmeester Vogelwerkgroep Eibergen, Bronbeekstraat 47, Eibergen onder vermelding: 'Trekvogelverslag 1980-1981'.

Najaarstrek: Zuid-Kennemerland 1982

Kortgeleden verscheen 'Najaarstrek langs de kust van Zuid-Kennemerland in 1982', een uitgave van de Vogelwerkgroep Haarlem. Het is een verslag van vijf maanden vogeltrek waarnemen en wel in de periode van eind juli tot eind november 1982.

Leden van deze vogelwerkgroep registreren vanaf die plaats de vogeltrek reeds gedurende dertig jaar. In 1952 werd er mee begonnen door de heer F. en mevrouw T. Bloem-Margadant en de heren R. Kofman en Theo Belterman. In 1982 namen 33 leden in totaal 175 uren trekwaarnemingen voor hun rekening.

De trekkelling-activiteiten van de Vogelwerkgroep Haarlem geschieden sinds 1982 binnen de coördinatie van de Landelijke Werkgroep Vogeltrek Tellen (LWVT).

Samenstelling F. Cottaar, E. van Huijssteeden & J. Stuart: Najaarstrek langs de kust van Zuid-Kennemerland in 1982'. Offsetdruk, 56 bladzijden, geïllustreerd met tekeningen, grafieken en tabellen. Te bestellen door overmaking van f 10,— (inclusief verzend- en portokosten) op postgironummer 3 380 626 ten name van Vogelwerkgroep Haarlem, Haarlem, onder vermelding van 'verslag najaarstrek'.

De Meinweg

Een inventarisatie van hogere plant- en diersoorten in het vogelreservaat en omgeving van het Meinweggebied werd uitgebreid (65 gestencilde bladzijden) in een verslag vastgelegd. In de jaren 1976 tot en met 1980 werd in dit Middenlimburgse gebied, dichtbij de Duitse grens, de vogelbevolking geïnventariseerd. Gedurende deze jaren werden 104 verschillende vogelsoorten vastgesteld. Hiervan bleken er 71 vogelsoorten één of meerdere jaren in het vogelreservaat of de directe omgeving te hebben gebroed. Hieruit blijkt dat het ornithologisch een zeer interessant gebied is. Tijdens de trek komen er Rode en Zwarte Wouw voor, terwijl in 1981 een slaapplaats van 17 Blauwe Kiekendieven werd ontdekt. Het hoogterras is een geliefde pleisterplaats van Kraanvogels, de Wulp is er als broedvogel verdwenen, terwijl de Nachtzwaluw op meerdere plaatsen voorkomt. De Draaihals broedt er en de IJsvogel wordt er waargenomen. In 1980 werd er de Grijskopspecht waargenomen. Bovendien zijn er Fluitier en Witgesterde Blauwborst broedend vastgesteld.

De Grauwe Klauwier wordt er de laatste jaren steeds vaker gezien en de soort heeft er gebroed. Ook werden er Klapekster en Appelvink gezien.

De auteur geeft in zijn rapport aan hoe het gebied en ook de omgeving gespaard kan blijven. Verdere ontwatering door drainage kan bijvoorbeeld het einde betekenen van een der laatste pleisterplaatsen van Kraanvogels in ons land.

Drs. A.J.W. Lenders: De Meinweg, 85 bladzijden (gestencild), 7 kaarten, 11 foto's (1982). Invenit nummer 3 (1982). Uitgave Heemkundevereniging 'Roerstreek', Kerkplein 10, 6077 AA Sint Odiliënberg, 04752-2895. Beperkt verkrijgbaar. Prijs f 6,— (exclusief verzendkosten).

Oprichting Werkgroep Groenbeheer Nootdorp en omgeving

De werkgroep zet zich naar beste vermogen in, daar waar natuur- en landschap in de verdrukking komen. Dit probeert zij enerzijds door aantasting van natuur- en landschap terug te dringen (onderhouds- en aanplantwerkzaamheden bij erfbeplanting en knotbomen/weidevogelbescherming volgens de Friese methode/het plaatsen van nestkasten) en anderzijds het voorkomen van aantasting door middel van het doen van suggesties aan overheidsinstanties, organisaties en particulieren aangaande natuur- en landschap, bijvoorbeeld op het gebied van planologie. Ook zal meegewerkt worden aan landelijke en plaatselijke inventarisaties. Verder kunnen naar behoefte van de omgeving nieuwe activiteiten ontplooid worden.

De activiteiten worden georganiseerd door een vaste groep vrijwilligers. De uitvoering van de activiteiten gaat in samenwerking met zogenaamde 'zaterdag-vrijwilligers'.

Deze activiteiten worden hoofdzakelijk verricht in het poldergebied tussen Den Haag, Delft en Zoetermeer. Voorheen werd hier praktisch niets gedaan. Het is dan ook arm aan landschappelijke beplantingen.

Jammer genoeg wordt het gebied ernstig bedreigd door woningbouw vanuit Den Haag en Zoetermeer. Juist daarom is het belangrijk dat niet bedreigde delen van hoge natuurlijke- en landschappelijke waarde zijn. Om dit te kunnen verwezenlijken zijn zowel vaste- als zaterdagvrijwilligers van harte welkom.

Voor nadere informatie: Ron Opstal, Dorpsstraat 52, 2631 CT Nootdorp, 01731 - 9203 (na 17.00 uur).

Zee- en kustvogels langs Nederlandse kust (1974-1979)

Als speciaal nummer van 'Limosa' (jaargang 56, aflevering 3, 1983, bladzijden 80-230) verscheen een uitvoerig en overzichtelijk overzicht van de gegevens die werden verzameld door 165 leden van de Club van Zeetrekwaarnemers gedurende zes jaren (1974-1979) in totaal 19.822 uren aan het waarnemen van vogels aan onze kust. Kees Camphuysen en Jelle van Dijk hebben de bijeengebrachte gegevens op een knappe wijze overzichtelijk bij-

eengebracht. Minstens 70 vogelsoorten blijken regelmatig onze kust tijdens hun trek te passeren. In hoofdstuk 2 bespreekt C. Swennen de hydrografische kenmerken en het mariene leven in de Noordzee, in het bijzonder langs de Nederlandse kust.

Vóór 1970 hielden nog maar weinig mensen zich bezig met het vanaf de kust systematisch waarnemen van vogeltrek boven zee. In 1972 werd de Club van Zeetrekwaarnemers opgericht, dat leidde tot een steeds uitgebreider waarnemingsnet waarbij gebruik werd gemaakt van voorgedrukte waarnemingskaarten.

Het grootste deel van deze publicatie wordt in beslaggenomen door hoofdstuk 6. Hierin wordt met behulp van teksten en figuren het voorkomen van zee- en kustvogels gedurende 1974-1979 langs de Nederlandse kust geschetst. In hoofdstuk 3 beschrijft M. Platteeuw de moeilijkheden die zich voordoen bij het vanaf de kust waarnemen van vogels boven zee. Ook worden in dit hoofdstuk de belangrijkste telposten langs onze kust beschreven.

In hoofdstuk 4 gaat J.F. de Miranda in op het gebruik van uurgemiddelde, presentatiepercentages en tabellen om de trek te kwantificeren. In hoofdstuk 7 wordt de invloed van bijzondere weersverschijnselen op de trek toegelicht door J.F. de Miranda en M. Platteeuw. Als bijlage zijn een aantal tabellen toegevoegd. Kortom de publicatie vormt een waardevolle aanvulling voor de kennis van de zee- en kustvogels aan de Nederlandse kust. Alleen jammer dat de vaak vele afkortingen, waarbij zeer ongebruikelijke, het doornemen van sommige teksten wat ongemakkelijk maakt.

Dit zeetreknummer van 'Limosa' kan besteld worden bij A.L. Spaans, per adres Rijksinstituut voor Natuurbeheer, Kemperbergerweg 67, 6816 RM Arnhem. Prijs f 25,— (inclusief f 5,— portokosten). Betaling ná ontvangst van nota.

Nestkast-jaarverslagen 1982 & 1983 Ede e.o.

Het 24e en 25e jaaroverzicht van de nestkastencontrole - ringonderzoek en een rosse vleermuis kolonie in de gemeente Ede, samengesteld door J.N. van Laar & H. Stel geven weer talloze bijzonderheden.

Het verslag over 1982 (gestencild, 8 bladzijden) vermeldt 234 nestkasten waarvan 86% werd bezet door acht soorten. Hieronder bevinden zich Koolmees (87), Pimpelmees (34), Zwarte Mees (2), Gekraagde Roodstaart (1), Spreeuw (1), Bonte Vliegenvanger (74), Boomkruiper (1) en Boomklever (1). Uilen- en torenvalkasten buiten beschouwing gehouden, omdat deze afzonderlijk besproken worden. Er werden 808 vogels geringd en een aantal terugmeldingen worden vermeld.

Het verslag over 1983 (gestencild, 8 bladzijden) vermeldt 233 nestkasten, waarvan 91% werd bezet. Uilen- en torenvalkasten worden ook in dit verslag afzonderlijk behandeld. Slechts zes vogelsoorten hebben dit jaar de

kleine kasten bezet: Koolmees (93), Pimpelmees (38), Zwarte Mees (2), Spreeuw (7), Bonte Vliegenvanger (67) en Boomklever (5). Opvallend is dat, evenals in andere delen van ons land, de percentages van niet geslaagde broedgevallen van Bonte Vliegenvanger, Kool- en Pimpelmees bijzonder hoog lagen. Bij de Koolmees 31% (in 1982 9%), Pimpelmees 31% (in 1982 14%) en de Bonte Vliegenvanger 18% (in 1982 5%). In de bossen werd een dode Buizerd op een nest met twee eieren aangetroffen. Er zijn aanwijzingen dat de vogel op het nest zou zijn geschoten. Er werden 402 vogels geringd. Voor de vleermuis-kolonie op het landgoed 'Kernhem' heeft het Gemeentelijk Bosbedrijf een elftal vleermuis-kasten opgehangen. Een gedeelte van het landgoed was al sinds 1978 door burgemeester en wethouders van Ede als vleermuis-reservaat aangewezen. Als bijlage is aan dit verslag een lijst toegevoegd van alle geringde vogels vanaf 1955 tot en met 1983. Gedurende deze 29 jaar zijn er in totaal 33.339 vogels (100 soorten) van een ring voorzien.

Voor geïnteresseerden zijn gratis exemplaren van deze verslagen verkrijgbaar op schriftelijke aanvraag bij de heer H. Stel, Balliaan 5, 6712 AW Ede.

Nestkastenverslag 1979-1981 uit Het Gooi

Sedert 1967 verzamelt de Vogelwerkgroep Het Gooi en Omstreken de gegevens, die genoteerd worden bij de controle van nestkasten op terreinen binnen haar werkgebied. Totaal 21 tot 27 terreinen met 908 tot 1137 nestkasten, waarvan het grootste deel nestkasten voor mezen zijn.

Per jaar werden de gegevens over 1979, 1980 en 1981 uitgewerkt in tabellen en duidelijke overzichtjes. Interessant zijn met name de gegevens over de Gekraagde Roodstaart en de Bonte Vliegenvanger, alhoewel de eerstgenoemde soort sterk in het Gooi is achteruitgegaan terwijl de tweede soort de laatste jaren duidelijk vaste voet in het Gooi gekregen heeft. Het verslag geeft tevens een tienjarig overzicht van de bezettingspercentages van de nestkasten en gegevens over zoogdieren. Misschien zouden in de toekomst verhoudingsgewijs eens wat meer nestkasten moeten worden opgehangen voor soorten die thans nog maar weinig kastjes bevolken. Opvallend is dat het Loosdrechtse Bos van Zonnestraal de laatste jaren niet meer valt onder de terreinen waar nestkastjes worden gecontroleerd.

J.A. Mekel & H.W. de Soete: Nestkastenverslag 1979-1980-1981. Gestencild, 29 bladzijden, met talloze tabellen (1983). Uitgave van de Subgroep Nestkasten van de Vogelwerkgroep Het Gooi en Omstreken, nummer 42. Nadere inlichtingen bij H.W. de Soete, Gljbsbrecht van Amstelstraat 410, 1216 CC Hilversum, 035-10834.

Broedvogelinventarisatie Woold/Miste - Winterswijk 1980

Het deelrapport over de broedvogels van Woold/Miste bevat gegevens die verzameld zijn door leden van de Vogelwerkgroep Zuid-

oost-Achterhoek en onder auspiciën van het Staring Instituut door J.W. Grotenhuis. Dit interne rapport komt niet verder voor verdere verspreiding in aanmerking. De gegevens zullen worden gebruikt voor het uit te brengen 'Overzicht van de broedvogels van Winterswijk'. In 1980 werd het gebied van ongeveer 1250 ha ten zuiden van Winterswijk geïnventariseerd. Er werden toen 86 broedvogelsoorten van de ongeveer eerder 100 vastgestelde broedvogelsoorten genoteerd. Achteruitgang van de volgende soorten werd door het onderzoek aangetoond: Patrijs, Bosrietzanger, Gele Kwikstaart, Roodborsttapuit, Nachtegaal, Geelgors en Ortolaan. Per soort zijn de gegevens vastgelegd en van vele soorten zijn kaartjes opgenomen waar de broedparen in zijn aangegeven. Een pil van een werk dat opvalt door de methodiek en een gedegen uitwerking van de gegevens.

Vogelwerkgroep Zuidoost-Achterhoek: Broedvogelinventarisatie Woold/Miste 1980. Eindredactie: Jan Grotenhuis. Gestencild, 142 bladzijden en uitslaand kaartje (1983). Intern rapport. Overname van gegevens alleen met toestemming van de vogelwerkgroep. Contactadres: Huppel F 99, 7112 RB Winterswijk.

Broedvogelinventarisatie Korenburgerveen 1981

In 1981 werd door de Vogelwerkgroep Zuidoost-Achterhoek het Korenburgerveencomplex onderzocht op broedvogels dat zal worden gebruikt voor de samenstelling van een 'Overzicht van de broedvogels van Winterswijk'. De gegevens zijn uitgewerkt door J.W. Grotenhuis, onder auspiciën van de Stichting Staring Instituut. Het gebied ligt ten noordwesten van Winterswijk en is ongeveer 486 ha groot. Het bestaat grotendeels uit het eigenlijke hoogveencomplex met omliggende randbossen en weilanden. Er komt een rijke broedvogelbevolking voor, waaronder nog een aantal soorten die karakteristiek voor het hoogveenmilieu zijn, zoals, Wintertaling, Watersnip en Sprinkhaanrietzanger. Ook moerasvogels komen in de voedselrijke delen, zoals Porseleinhoen en grote aantallen (119 paren) Waterrallen. Verdwenen zijn er ondermeer: Roerdomp, Zomertaling, Korhoen, Bruine Kiekendief, Klapekster en Witgesternde Blauwborst als broedvogel. De dichtheden van de bosvogels zijn over het algemeen laag, uitgezonderd de Tortelduif en Fitis. Opvallende soorten zijn tevens: Houtsnip, Nachtegaal, Kleine Karekiet en Rietgors. In het kader van de ruilverkaveling Winterswijk-west zijn er mogelijkheden om het gebied optimaler te kunnen beheren. Het veen zelf dient gewijzigd te worden van wateronttrekking en verdere verrijking. Indien dit niet voldoende zal worden gerealiseerd zullen een aantal karakteristieke soorten het veld moeten ruimen.

Er werden 75 vogelsoorten als broedvogel over de verschillende proefvlakken vastgesteld, w.o. Kleine Bonte Specht, Wielewaal, Grote Karekiet, Bosrietzanger, Vuurgoudhaan, Appelvink, Kneu, Goudvink en Geelgors. Maar bijvoorbeeld Nachtzwaluw en

Draaihals zijn er als broedvogel verdwenen. Tabellen geven overzichten weer van de per proefvlak vastgestelde broedparen, de dichtheden per 100 ha landschap, (uit een vergelijking met andere gebieden blijkt dat het percentage bos/veen in het Korenburgerveen wel twee tot vier maal zo hoog is!), dichtheden per 10 ha bos/veen en dichtheden per biotoptype aangegeven in paren/ha.

Opnieuw een dikke pil waarin veel gegevens niet alleen zijn vastgelegd, maar ook zijn uitgewerkt. Eveneens een intern rapport.

Vogelwerkgroep Zuidoost-Achterhoek: Broedvogelinventarisatie Korenburgerveen 1981. Eindredactie: Jan Grotenhuis. Gestencild 124 bladzijden en uitslaand kaartje (1983). Intern rapport. Overname van gegevens alleen met toestemming van de vogelwerkgroep. Contactadres: Huppel F 99, 7112 RB Winterswijk.

Broedvogelverslag 1981 het Hof, Dieren

In 1981 is door de Vogelwerkgroep Arnhem en Omstreken in het Hof te Dieren (voor zover gelegen ten zuiden van de rijksweg 348) en enkele omliggenden weilanden een broedinventarisatie uitgevoerd.

Toekomstige ontwikkelingen kunnen van grote invloed worden op de landschappelijke en ornithologische waarden van het gebied. Er werden 40 vogelsoorten met zekerheid broedend vastgesteld (waaronder Holenduijf, Tortelduif, Rans- en Bosuil, Kleine Bonte Specht, Bosrietzanger en Roek met 81 broedparen). Ook wordt een lijst van niet-broedvogels gegeven. Afzonderlijk wordt het uiterwaardengebied besproken, de ligging, de geschiedenis, de vegetatie, de zoogdieren, de amfibieën en de reptielen.

Dick Radstacke, Rob Vogel & Henk de Wijs: Hof te Dieren. Broedvogelverslag 1981. Gestencild, 17 bladzijden, 1 kaartje (1983). Uitg. Vogelwerkgroep Arnhem en Omstreken. Verkrijgbaar door overmaking van f 5,10 op postgironummer 3 983 471 ten name van de Vogelwerkgroep Arnhem en Omstreken, Dieren, onder vermelding 'Hof, Dieren, 1981'.

Vogels van brandvlakte bij Arnhem

In 1976 werd door brand ongeveer 400 ha bos en natuurterrein bij Arnhem vernietigd. In 1978 is men begonnen met herbebossing. In 1981 werd een deel van de brandvlakte volledig op broedvogels geïnventariseerd door de Vogelwerkgroep Arnhem en Omstreken. Er is een bijzondere broedvogelbevolking vastgesteld met soorten als Nachtwaluw, Boomleeuwerik, Roodborsttapuit, Duinpieper en Tapuit. Met name Tapuit en Boomleeuwerik komen er thans voor Nederlandse begrippen in uitzonderlijk hoge dichtheden voor. Uit onderzoekingen is gebleken dat de soortenrijkdom en de totale dichtheid van een broedvogelbevolking hoger zijn dan bij een groter aantal planten-, struik- en boomsoorten op een kleine oppervlakte. Daarnaast is de rijkdom ook afhankelijk van de ouderdom van het bos. Bovendien geldt de aanwezigheid van een struiketage als derde belangrijke factor. Een interessant onderzoek dat nog meer waarde zal krijgen des langer het kan worden voortgezet.

Rob Lensink: Vogels van de Brandvlakte bij Arnhem. Gestencild, 25 bladzijden, 4 figuren, 8 kaartjes, 6 tabellen (1983). Verkrijgbaar door overmaking van f 6,10 op gironummer 3 983 471 ten name van de Vogelwerkgroep Arnhem en Omstreken, Dieren, onder vermelding 'Brandvlakte-inventarisatie 1981'.

Jaarverslag 1981-1982 Vogelwerkgroep Arnhem en Omstreken

In het pasverschenen jaarverslag van de Vogelwerkgroep Arnhem en Omstreken komen niet alleen huishoudelijke zaken aan de orde. Er zijn artikelen opgenomen over het 'Werken waarnemingsgebied', 'Handleiding waarnemingenarchief', 'Het waarnemingsarchief in 1981/1982' (door Kees Weiland), 'De Klap-ekster in de winter 1981/1982' (door Rob Lensink), 'Donderdag 15 april' (door Marc de Bont), 'De Rivierentelling Deventer-Arnhem in het seizoen 1981/1982' (door Rob Vogel), 'Ecologie van de Meerkoeft buiten het broedseizoen' (door Peter Roos), 'Bijzondere fuutwaarnemingen aan de Immerloopplas' (door Ton Denters), 'Stootvogeltellingen winter 1981/1982' (door Rob Lensink), 'Wist u dat er op Rozendaal een IJsvogel heeft gebroed?' (door Marc de Bont), 'Roeken tussen Arnhem en Deventer in heden en verleden' (door Rob Lensink), 'Fenologie: vroege vogels van 1982' (door Jos Pilzecker), 'De Havikwaard als pleisterplaats voor Rietganzen' (door Rob Vogel). Dus heel wat wetenswaardigheden over de vogels rondom Arnhem.

Dit verslag is te bestellen door overmaking van f 7,80 op postgironummer 3 983 471 ten name van de Vogelwerkgroep Arnhem en Omstreken, Dieren, onder vermelding 'Jaarverslag 1981-1982'.

Fuut in Oostelijk Zeeuwsch-Vlaanderen

In het 'Veldornithologisch Tijdschrift' (Jaargang 6, nummer 4) schrijft M.A. Buijs over 'Het voorkomen van de Fuut in Oostelijk Zeeuwsch-Vlaanderen in een Zeeuws perspectief'. De auteur heeft getracht enige duidelijkheid te geven met betrekking tot de uitzonderingspositie waarin deze streek zich bevindt ten opzichte van overig Zeeland en brengt dit in verband met het voorkomen van de Fuut. Het chloridegehalte van het water wordt als voornaamste factor gezien, die een voorspoedige uitbreiding van de Fuut in Zeeland in de weg staat. Het meest waarschijnlijk lijkt het een voedselkwestie met betrekking tot de jongen, maar ook een gebrek aan broedgelegenheid kan invloed hebben. Een maagonderzoek bij jonge Futen zou in deze hypothese meer licht kunnen werpen.

In het zelfde nummer schrijft F.L.L. Tombeur over 'Het voorkomen van de Fuut in Oostelijk Zeeuwsch-Vlaanderen tijdens de trek'. Het artikel is gebaseerd op slechts twee tellingen op 4 en 25 april 1982 toen er respectievelijk 45 en 35 Futen werden geteld. In deze tijd van het jaar kunnen inderdaad nog goed doortrekkers waargenomen worden.